Bbl20_Kierstandbeveiliging bij een te openen raam

GEBRUIKSFUNCTIE(S)

- Woonfunctie

SAMENVATTING

Een te openen kiep-/kantelraam kan, met een deugdelijke begrenzing van de openingsstand en kinderveilig sluitwerk, gelijkwaardig zijn aan een niet-beweegbare vloerafscheiding. Dat geldt wanneer de onderzijde van de vensterbank lager ligt dan 0,85 m boven de vloer, mits het raam in gesloten én begrensd geopende stand functioneert als afscheiding en aan de eisen voor hoogte, openingen, sterkte en overklauterbaarheid wordt voldaan.

AANDACHTSPUNT(EN)

- Beperk de maximale kiep-/kantelstand zodanig dat de toegestane openingsmaten niet worden overschreden op de relevante hoogten boven de vloer.
- Pas gelaagd/veiligheidsglas toe zodat de afscheiding voldoet aan de sterkte-eisen voor vloerafscheidingen.
- Bij ramen met zowel kiep- als draai-stand: borg beide standen (mechanisch) op een veilige, begrensde maximale openingsstand.
- Houd bij spuiventilatieberekeningen rekening met de begrensde openingsstand die uit veiligheid voortvloeit.
- Kinderveilig sluitwerk (bijv. raamsluiter met drukknop en raambeveiliger) is toegestaan als gelijkwaardige maatregel mits dit leidt tot hetzelfde veiligheidsniveau als een vaste begrenzing.

VOORSCHRIFT(EN) Bbl

- **Artikel 4.20, lid 1:** Aanwezigheid van een niet-beweegbare afscheiding bij een hoogteverschil > 1 m.
- **Artikel 4.21, lid 3:** Minimale hoogte van de afscheiding ter plaatse van een (al dan niet) beweegbaar raam: ≥ 0,85 m.
- **Artikel 4.22, lid 1:** Geen openingen waar een bol > 0,20 m door kan passeren (boven de kritieke zone).
- **Artikel 4.22, lid 2:** Tot 0,70 m boven de vloer: geen openingen waar een bol > 0,10 m door kan passeren.

© VKBN 1 november 2025

- **Artikel 4.22, lid 4:** Geen onderbreking in de bovenregel > 0,10 m.
- **Artikel 4.23, lid 1:** Geen opstapmogelijkheden tussen 0,20 m en 0,70 m boven de vloer (ter voorkoming van overklauteren).
- **Artikel 2.4 Bbl en artikel 4.7 Omgevingswet:** Gelijkwaardigheid: toestaan van een alternatieve maatregel mits ten minste hetzelfde resultaat wordt bereikt als met de voorgeschreven maatregel (al dan niet met meldingsplicht).

CASUS

Situatie: In een woning op de eerste verdieping bevindt zich een kozijn met kiepraam. De onderzijde van de vensterbank ligt op 0,60 m boven de vloer; dit is lager dan de minimumhoogte van 0,85 m die bij ramen voor een vloerafscheiding geldt.

Vraag: Is deze situatie toelaatbaar met een beroep op gelijkwaardigheid?
Antwoord (samengevat): Ja, mits het kiepraam – met begrensde openingsstand en kinderveilig sluitwerk – in functionele zin de rol van een niet-beweegbare vloerafscheiding overneemt en aan de onderstaande voorwaarden wordt voldaan.

ANNOTATIE

Overweging(en)

- Beweegbaarheid: Een vloerafscheiding mag volgens het uitgangspunt niet beweegbaar zijn. Een raam kan toch als deel van de afscheiding functioneren als het constructief en functioneel geborgd is (sluitwerk/begrenzers) zodat het, in normale gebruikstoestand, dezelfde bescherming biedt als een vaste afscheiding.
- Opstapmogelijkheden: De vensterbank op 0,60 m valt binnen de zone 0,20–0,70 m waarin opstapmogelijkheden niet zijn toegestaan. Dit kan gelijkwaardig worden opgelost door de raamzone boven de vensterbank tot een hoogte van 1,25 m (0,60 + 0,65 m) te laten voldoen aan de eisen voor sterkte en openingen. De 0,65 m volgt uit het verschil tussen 0,85 m (minimale afscheidingshoogte bij een raam) en 0,20 m (toegestane onderzijde opstapmogelijkheid).
- Openingen in kiepstand: In geopende (begrensde) stand mogen boven 1,10 m boven de vloer geen openingen > 0,20 m aanwezig zijn, en tussen 0,60 m en 1,10 m boven de vloer geen openingen > 0,10 m. De grenshoogte 1,10 m volgt uit: 0,70 m (zone uit art. 4.22 lid 2) + 0,60 m (vensterbank) – 0,20 m (toelaatbare opstap ondergrens uit art. 4.23 lid 1).
- Sterkte en glas: De delen van het raam die als afscheiding functioneren moeten voldoen aan de sterkte-eisen voor vloerafscheidingen (afdeling 4.2.1), wat in de praktijk toepassing van gelaagd veiligheidsglas betekent.

© VKBN 1 november 2025

- Praktische borging: Een mechanische raambeveiliger (max. kierstand) in combinatie met een raamsluiter met drukknop of slot vergroot de kinderveiligheid en kan gelijkwaardig zijn aan permanente begrenzing, mits de gebruiker het niet eenvoudig kan omzeilen.

Beoordeling

Gelijkwaardige oplossing is aanvaardbaar onder de volgende randvoorwaarden:

a. De maximale kiep-/kantelstand is begrensd zodat de openingen voldoen aan art. 4.22: • > 1,10 m boven de vloer: opening ≤ 0,20 m. • Tussen 0,60–1,10 m boven de vloer: opening ≤ 0,10 m.
b. De raamconstructie functioneert als afscheiding tot 1,25 m boven de vloer (0,60 m vensterbank + 0,65 m) en voldoet aan sterkte-eisen (toepassing gelaagd veiligheidsglas of gelijkwaardig).
c. Er zijn geen opstapmogelijkheden gecreëerd tussen 0,20–0,70 m boven de vloer (behoudens de vensterbank op 0,60 m, die door de maatregelen onder a en b gelijkwaardig is afgedekt).
d. Het sluit- en begrenzingsmechanisme is kindveilig en kan niet zonder bewuste handeling worden opgeheven. Bij ramen met draai-stand gelden dezelfde begrenzingen en eisen.
e. Ventilatie/spuien: Indien het raam tevens voor spuiventilatie wordt gebruikt, worden berekeningen uitgevoerd met de begrensde openingsstand.

Conclusie:

Met bovenstaande maatregelen wordt hetzelfde veiligheidsniveau bereikt als met een niet-beweegbare vloerafscheiding ter plaatse van het raam. De oplossing voldoet daarmee gelijkwaardig aan de doelvoorschriften van het Bbl en kan worden toegepast binnen de kaders van art. 2.4 Bbl en art. 4.7 Ow.

© VKBN 1 november 2025